

Název dokumentu:

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Druh dokumentu:

Dodatek Školního vzdělávacího programu

Předkladatel: Gymnázium, Mladá Boleslav, Palackého 191/1

Název školy: Gymnázium, Mladá Boleslav, Palackého 191/1

Adresa: Palackého 191/1, Mladá Boleslav

Ředitel: RNDr. Jana Pospíšilová

Kontakty: tel.,fax:326321515

e-mail: sekretariat@g8mb.cz

www stránky: www.g8mb.cz

RED-IZO: 600007413

IZO: 108022463

IČO: 62486012

právní forma: příspěvková organizace

zařazení do sítě škol: 1.9.1996

Zřizovatel: Středočeský kraj, Praha 5, Zborovská 11

tel: 257280293

Platnost dokumentu: od 1.9. 2017 (revize k 1.1.2018)

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Radek Kotlaba

Dodatkem se uvádí obsah školního vzdělávacího programu do souladu s **vyhláškou MŠMT č. 27/2016 Sb.**, resp. její novelizací **vyhláškou č. 27/2017 Sb.**, kterými se mění rámcové vzdělávací programy v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Dodatek rozšiřuje a zpřesňuje kapitolu 3.9 ŠVP Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (s.35 a následující v dokumentu).

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření podle § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Součástí těchto opatření je zpravidla individuální vzdělávací plán.

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Škola při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (včetně žáků nadaných) vychází vždy z konkrétních zjištění doporučených školským poradenským zařízením, přičemž:

- uplatňuje zdravotní hlediska a respektuje individualitu a potřeby žáka,
- využívá přiznaná podpůrná opatření,
- uplatňuje princip diferenciací a individualizace při stanovování obsahu, forem a metod výuky,
- umožňuje ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnění zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu nebo z provádění určitých činností,
- umožňuje ze závažných důvodů, zejména zdravotních, upravit a formulovat očekávané výstupy, aby byly reálné a splnitelné, a výstupům přizpůsobit i výběr učiva, zohlední přiznaná podpůrná opatření při hodnocení výsledků vzdělávání,
- spolupracuje s rodiči (zákonnými zástupci žáka), školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, podporuje nadání a talent žáků vytvářením vhodných studijních podmínek, podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřením na práci se žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním.

Tvorba plánu pedagogické podpory (PLPP)

Speciální vzdělávací potřeby (SVP) žáka zjistí škola tak, že jsou uvedeny v příloze přihlášky ke studiu nebo je oznámí zákonný zástupce žáka nebo žák na začátku nebo v průběhu studia nebo budou zjištěny pedagogickými pracovníky na začátku nebo v průběhu studia.

Kdo zjistí obtíže nebo nadání žáka (ředitel školy, třídní učitel, pedagogičtí pracovníci vyučující žáka), informuje výchovného poradce, který podnikne další kroky (s vědomím ředitele školy), počínaje jednáním se žákem a/nebo se zákonným zástupcem žáka za účelem získání informovaného souhlasu dle § 4 a § 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb. s následujícími kroky, tedy zpracováním charakteristiky žáka a popisem jeho obtíží nebo nadání a vyplývajících speciálních vzdělávacích potřeb (součást budoucího PLPP) a konečně i zpracováním vlastního PLPP.

Vznikly-li obtíže pouze v jednom předmětu či doporučení z ŠPZ netrvá na zpracování PLPP, může stačit režim tzv. přímé podpory, aniž by se vytvářel PLPP v písemné podobě. Jinak pedagogičtí pracovníci navrhnou jednotlivé úpravy ve vzdělávání. Výchovní poradce v součinnosti s třídním učitelem tyto návrhy sloučí a stanoví cíle PLPP. Pak zformuluje obsah podpůrných opatření (prvního stupně) s využitím § 10 a přílohy vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Výchovní poradce s PLPP seznámí třídního učitele, učitele předmětů, žáka, zákonného zástupce žáka a ředitele školy, což bude stvrzeno podpisy.

Realizace plánu pedagogické podpory

Při realizaci PLPP postupují pedagogičtí pracovníci podle PLPP. Výchovní poradce spolupracuje s pedagogickými pracovníky, třídním učitelem, žákem a zákonnými zástupci. Probíhají pravidelné konzultace pedagogických pracovníků a průběžná vyhodnocování zvolených postupů. Ředitel školy může v jednodušších případech rozhodnout, že koordinací PLPP pověří třídního učitele. Jde-li o podpůrná opatření pouze v jednom předmětu, je možné pověřit jednáním se zákonnými zástupci přímo tohoto učitele. Školník metodik prevence je přizván ke spolupráci vždy, když jde o žáka s rizikovým chováním nebo když takové chování hrozí.

Vyhodnocení plánu pedagogické podpory

Nejpozději po třech měsících (termín je součástí PLPP) dochází k vyhodnocení, zda poskytování podpůrných opatření (PO) vede ke stanoveným cílům. Vyjadřují se učitelé předmětů a třídní učitel a případně i žák nebo zákonný zástupce žáka. Výchovní poradce z podkladů posuzuje, zda jsou přiznaná podpůrná opatření dostatečná. Svůj závěr zapisuje do PLPP a předkládá řediteli školy, který rozhodne o dalším postupu.

Mohou nastat čtyři možnosti:

- a) PO prvního stupně jsou nedostatečná: Škola doporučí zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci ŠPZ. Do doby, než obdrží doporučení od ŠPZ, pokračuje v poskytování PO prvního stupně.
- b) PLPP je třeba aktualizovat úpravou přiznaných opatření v rámci prvního stupně: Výchovní poradce přepracuje PLPP podle závěrů hodnocení a zvolí nový termín vyhodnocení. S aktualizovaným PLPP seznámí třídního učitele, učitele předmětů, žáka, zákonného zástupce žáka a ředitele školy, což je stvrzeno podpisy.
- c) Přiznaná PO jsou správná, dostatečná a nadále potřebná: Výchovní poradce stanoví termín dalšího vyhodnocení.
- d) Zanikly speciální vzdělávací potřeby žáka: Škola ukončí poskytování podpůrných opatření.

Tvorba individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

Individuální vzdělávací program se zpracovává, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka, na základě doporučení ŠPZ a žádosti plnoletého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Doporučení od ŠPZ může žák mít při zahájení studia nebo je získat v průběhu studia, když se ukáže, že PO prvního stupně jsou nedostatečná, a škola doporučí plnoletému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci ŠPZ, nebo když žák či zákonný zástupce žáka sám vyhledá pomoc ŠPZ.

Doporučení ŠPZ se prostřednictvím ředitele školy dostává k výchovnému poradci, který má za úkol zpracovat IVP.

Výchovný poradce podniká nezbytné kroky (s vědomím ředitele školy) počínaje jednáním se ŠPZ, s třídním učitelem, s učiteli předmětů a se žákem a/nebo se zákonným zástupcem žáka. Výsledkem jednání je konkretizace podpůrných opatření doporučených ŠPZ, stanovení priorit vzdělávání a dalšího rozvoje žáka a určení předmětů, kde bude probíhat výuka podle IVP.

Výchovný poradce s IVP seznámí třídního učitele, učitele předmětů, žáka, zákonného zástupce žáka a ředitele školy, což je stvrzeno podpisy. Plnoletý žák nebo zákonný zástupce žáka musí navíc podepsat tzv. informovaný souhlas dle § 4 a § 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb..

Realizace individuálního vzdělávacího plánu

Při realizaci IVP pedagogičtí pracovníci postupují podle IVP. Výchovný poradce spolupracuje s pedagogickými pracovníky, třídní učitelem, žákem a zákonnými zástupci. Probíhají pravidelné konzultace pedagogických pracovníků a průběžná vyhodnocování zvolených postupů. Na jejich základě může dojít k aktualizaci individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy může v jednodušších případech rozhodnout, že koordinací IVP pověří třídního učitele. Jde-li o podpůrná opatření pouze v jednom předmětu, je možné pověřit jednáním se zákonnými zástupci přímo učitele tohoto předmětu. Školní metodik prevence je přizván ke spolupráci vždy, když jde o žáka s rizikovým chováním nebo když takové chování hrozí.

Vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu

V termínu stanoveném ŠPZ dochází k vyhodnocení IVP ze strany ŠPZ. Škola i mezitím může provádět dílčí vyhodnocení. Vyjadřují se učitelé předmětů a třídní učitel a případně i žák a zákonný zástupce žáka. Závěry vyhodnocení ze strany ŠPZ mohou vést ke změnám v IVP na základě nového doporučení ŠPZ. Výchovný poradce v těchto případech přepracuje IVP, přitom spolupracuje se ŠPZ. S aktualizovaným IVP seznámí třídního učitele, učitele předmětů, žáka, zákonného zástupce žáka a ředitelku školy, což je stvrzeno podpisy.

Podpůrná opatření a úpravy vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků

U nadaných žáků jsou uplatňována podpůrná opatření v PLPP a u mimořádně nadaných žáků na doporučení ŠPZ obvykle podle IVP. Podpůrnými opatřeními může být

- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;
- obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit;
- práce s alternativními učebnicemi, speciálními pomůckami, výukovým softwarem.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se SVP

Pro systém péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a o nadané žáky je vedle ředitelky školy důležitá role poradenských pracovníků školy. Standardně jde o výchovného poradce a školního metodika prevence.

Výchovný poradce mj.

- vyhledává žáky, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost, a připravuje návrhy na další péči o tyto žáky,
- spolupracuje na přípravě, kontrole a evidenci plánu pedagogické podpory pro žáky s potřebou podpůrného opatření,
- zprostředkovává diagnostiku speciálních vzdělávacích potřeb a mimořádného nadání ve školských poradenských zařízeních,
- spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními při zajišťování podpůrných opatření,
- připravuje podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, koordinuje poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinuje vzdělávací opatření,
- pomáhá (i metodicky) pedagogickým pracovníkům s přípravou a vyhodnocováním individuálních vzdělávacích plánů a s naplňováním podpůrných opatření,
- metodicky pomáhá s pedagogickou diagnostikou a intervencí, integrací, prací s nadanými žáky apod.,
- předává odborné informace z oblasti péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- shromažďuje informace o žácích v poradenské péči poradenských zařízení.

Školní metodik prevence mj.

- pracuje se žáky s obtížemi v adaptaci, se sociálně-vztahovými problémy, s rizikovým chováním a problémy, které negativně ovlivňují jejich vzdělávání,
- koordinuje přípravu a realizaci integraci žáků-cizinců,
- spolupracuje s třídními učiteli při zachycování signálů možností rozvoje rizikového chování žáků,
- připravuje integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinuje poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům.